EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Notifikationsnummer : 2024/0646/DK (Denmark)

Bekendtgørelse om forbud mod import og salg til forbrugere af beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler, der indeholder PFAS

Modtagelsesdato : 27/11/2024
Afslutning af status quo-periode : 28/02/2025 (closed)

Message

Meddelelse 001

Kommissionens meddelelse - TRIS/(2024) 3166

Direktiv (EU) 2015/1535

Notifikation: 2024/0646/DK

Notifikation af et udkast fra en medlemsstat

Notification – Notification – Notifzierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéseket - Non fa decorrere la mora - Atidėjimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħx il-perijodi ta’ dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20243166.DA

1. MSG 001 IND 2024 0646 DK DA 27-11-2024 DK NOTIF

2. Denmark

3A. Erhvervsstyrelsen
Langelinie allé 17
2100 København Ø
Danmark
+45 35 29 10 00
notifikationer@erst.dk

3B. Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf.: +45 38 14 21 42

4. 2024/0646/DK - C00C - Kemikalier

5. Bekendtgørelse om forbud mod import og salg til forbrugere af beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler, der indeholder PFAS

6. Beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til forbrugere, der indeholder PFAS.

7.

8. Bekendtgørelsesudkastet indfører nationale bestemmelser om begrænsning af PFAS i beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til beklædning og fodtøj til forbrugere, der falder inden for anvendelsesområdet i udkastet til en generel PFAS-begrænsning, og de nationale bestemmelser ophæves, når de forventede EU-regler finder anvendelse.

Det forventes, at bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2025. Selve forbuddet mod import og salg vil finde anvendelse fra den 1. juli 2026. Hvis de omfattede varer bliver importeret inden den 1. juli 2026, må varerne fortsat sælges indtil den 1. januar 2027.

Bekendtgørelsesudkastets definitionsbestemmelser er formuleret med henblik på at svare til udkastet til en generel PFAS-begrænsning og eksisterende EU-kemikalielovgivning.

PFAS defineres som ethvert stof, der indeholder mindst ét fuldt fluoreret methyl- (CF3) eller methylen- (CF2) kulstofatom, uden nogen hydrogen-, klor-, brom- eller iod-atomer bundet til sig.

Definitionen i udkastet til en generel PFAS-begrænsning stammer fra OECD (2021), Reconciling Terminology of the Universe of Per- and Polyfluoroalkyl Substances: Recommendations and Practical Guidance, OECD Series on Risk Management, No. 61, OECD udgivet, Paris. Se link: https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/e458e796-en.pdf?expires=1723707315&id=id&accname=guest&checksum=54500D1DDD535C521159BDB53ABE653C.

Import- og salgsforbud: Bekendtgørelsesudkastet indeholder et forbud gældende fra 1. juli 2026 mod at importere og sælge beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til beklædning og fodtøj, hvor disse forbrugervarer, som slutprodukt, indeholder PFAS i koncentrationer større end 50 mg F/kg.

Omfang: Forbuddet gælder import og salg til forbrugere til privat brug, og herunder også forbrugeres egen import f.eks. ved handel på nettet. Produktion og eksport er undtaget. Genbrug og genanvendelse er ligeledes undtaget, da det ikke vil være muligt at sikre, at beklædning, tekstiler og fibre importeret og solgt, før forbuddet finder anvendelse, ikke indeholder PFAS i genanvendelsessituationen.

Produktkategorier: Bekendtgørelsesudkastet indeholder et forbud mod at importere og sælge beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til beklædning og fodtøj med PFAS til forbrugere til privat brug i Danmark. Produktkategorierne er udvalgt ud fra Miljø- og Ligestillingsministeriets kendskab til, at disse forbrugerkategorier medfører en betydelig udledning af PFAS, og dermed vil et forbud heraf medføre en betydelig miljøeffekt. Miljø- og Ligestillingsministeriet har samtidig også lagt vægt på, at det kan forventes, at der findes alternativer på markedet til forbrugeranvendelserne. For professionel beklædning i form af sikkerhedstøj m.m. forventes det ikke, at der er alternativer på markedet tilstrækkelig hurtigt. Denne type beklædning falder uden for bekendtgørelsens anvendelsesområde.

Personlige værnemidler, beregnet til at beskytte brugere mod risici som specificeret i forordning (EU) 2016/425, bilag I, risikokategori III (a) eller (c), er undtaget i bekendtgørelsesudkastet. Denne undtagelse findes samtidig i udkastet til en generel PFAS-begrænsning. Personlige værnemidler, hvor PFAS udgør en sikkerhedsfunktion for brugeren, undtages ligeledes.

Ligeledes er andre tekstiler, som fx boligtekstiler, gardiner, tekstiler i barnevogne og tilbehør ikke omfattet, da man ikke har samme viden om tilgængeligheden af alternativer, omkostninger m.m. Forbruget af tekstil til beklædning vurderes

samtidig at være væsentligt større og en større kilde til PFAS i miljøet og derfor vigtigere at regulere for at begrænse den samlede mængde PFAS i miljøet.

PFAS i beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler, som allerede i dag er reguleret af enten Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006/EF af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1021 af 20. juni 2019 om persistente organiske miljøgifte (omarbejdning) med senere ændringer, er endvidere undtaget i bekendtgørelsesudkastet.

Medicinsk udstyr, som defineret i artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2017/745 af 5. april 2017 om medicinsk udstyr, er undtaget. Endelig er transitgods undtaget.

Grænseværdi: Der lægges op til, at en grænseværdi fastsættes, så forbuddet regulerer PFAS i beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til beklædning og fodtøj til forbrugere, hvor man bevidst har brugt PFAS med henblik på at opnå en funktion, såsom vandafvisende egenskaber. På den måde forventes det, at utilsigtede forureninger fra produktionsprocesser ikke fører til en overskridelse af grænseværdien. I valget af grænseværdi har Miljø- og Ligestillingsministeriet lagt vægt på, at langt de fleste produkter inden for tekstiler til beklædning, der for eksempel er gjort vandafvisende, indeholder langt højere koncentrationer end 50 mg F/kg, og at koncentrationer under 50 mg F/kg kan betragtes som utilsigtede sporforureninger.

Samtidig har Miljø- og Ligestillingsministeriet som nævnt ovenfor ønsket, at det danske bekendtgørelsesudkast er formuleret med henblik på at svare til udkastet til en generel PFAS-begrænsning. I den forbindelse bemærkes det, at en grænseværdi på 50 mg F/kg svarer til én af de grænseværdier, som fremgår i udkastet til en general PFAS-begrænsning.

Det vurderes yderligere, at testmetoden for at måle fluorindholdet er billigere for virksomheder og kontrolmyndigheder end metoden til at måle summen af de enkelte målbare PFAS.

Dokumentation: Udkastet til en generel PFAS-begrænsning indeholder en bestemmelse om, at hvis det samlede fluorindhold overstiger 50 mg F/kg skal producenten, importøren eller downstream-brugeren efter anmodning fra håndhævelsesmyndighederne forelægge et bevis for, at det målte fluorindhold er PFAS eller ikke-PFAS. Der indføres en undtagelsesbestemmelse i bekendtgørelsesudkastet til forbuddet mod at importere og sælge beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til beklædning og fodtøj til forbrugere, hvis importøren eller downstream-brugeren kan dokumentere, at fluorindholdet kommer fra et stof, der ikke er PFAS. Miljø- og Ligestillingsministeriet har vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en undtagelsesmulighed, der svarer til udkastet til en generel PFAS-begrænsning, men som samtidig ikke pålægger importøren eller downstream-brugeren en pligt men en mulighed for at fremvise dokumentation for, at en målt fluorkoncentration over grænseværdien ikke skyldes brug af PFAS, idet der i bekendtgørelsesudkastet i modsætning til i udkastet til en generel PFAS-begrænsning kun indføres én grænseværdi, som en målt koncentration af fluor skal holdes op imod.

Bestemmelsen udstedes med hjemmel i kemikalielovens § 38 f.

Overgangsperiode: Under henvisning til erhvervets globale produktionskæder fra design, bestilling, produktion og distribution, indsættes en overgangsordning på ét år fra bekendtgørelsens ikrafttræden, således at salgs- og importforbuddet vil gælde fra den 1. juli 2026. Salg af lagre med beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler er tilladt indtil 1. januar 2027 for at tilgodese tømning af virksomheders lagervarer.

Herudover udmønter bekendtgørelsen en bemyndigelse i kemikalielovens § 45, stk. 1, og § 59, stk. 4. Det er således Miljøstyrelsen, der fører tilsyn med, at reglerne i bekendtgørelsen overholdes. Miljøstyrelsen kan i ganske særlige tilfælde træffe afgørelse om fravigelse af bekendtgørelsens regler og kan i den forbindelse stille vilkår for tilladelsen. Disse afgørelser kan ikke påklages. Da der er tale om en konkret vurdering, ift. hvornår der er tale om et særligt tilfælde, så er det ikke muligt at give et eksempel på situationer, der vil kunne undtages fra forbuddet.

Overtrædelser af bekendtgørelsens forbud kan sanktioneres med bøde og fængselsstraf afhængig af overtrædelsens beskaffenhed.

9. Ønsket om nationalt at regulere PFAS opstod især i forlængelse af et udslip fra en brandskole i Korsør, Danmark, hvor medlemmer af et kogræsserlaug blev eksponeret for høje værdier af PFOS, fordi de spiste kød fra kvæg, der havde græsset på arealer, som støder op til et brandøvelsesareal. Forureninger med høje koncentrationer med PFOS blev ligeledes fundet på en række andre brandøvelsespladser.

PFAS er fortsat et emne, der optager den danske regering og den danske befolkning. I det danske regeringsgrundlag fra 2022 fremgår det, at regeringen "vil arbejde for et forbud mod PFAS-stoffer på EU-plan og tage initiativer til begrænsning af brugen i Danmark, ligesom regeringen vil sikre mindre brug af farlige kemikalier, herunder i forbrugsvarer".

Det vurderes, at der kan opnås en miljøgevinst ved et nationalt forbud, da ca. 40 pct. af al PFAS, der anvendes og markedsføres, er indeholdt i tekstiler og imprægneringsmidler . Beklædning og fodtøj til forbrugere udgør over 80 pct. af de tekstiler, der markedsføres . På basis af den information har Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderet, at et midlertidigt nationalt forbud mod PFAS i beklædning, fodtøj og imprægneringsmidler til forbrugere vil begrænse udledningen af PFAS til miljøet i Danmark i størrelsesordenen op til 200-300 tons årligt, hvilket svarer til ca. 35-50 pct. af den estimerede samlede udledning, der kommer fra produktion og markedsføring af produkter.

I februar 2024 offentliggjorde det daværende Miljøministerie en massestrømsanalyse, Substance flow analysis of PFASs in Denmark. Se link:https://mim.dk/media/ae3o5ayj/substance-flow-analysis-of-pfas-20-feb.pdf. I analysen undersøgte konsulentvirksomheden COWI den aktuelle import og brug af PFAS i Danmark. Analysen giver på baggrund af nuværende viden et overblik over de største kilder til udledningen af PFAS, og viser hvordan PFAS spredes i miljøet i Danmark, herunder fra brugen i tekstiler.

Massestrømsanalysen finder, at det største bidrag til udledning af PFAS i Danmark fra tekstiler kommer fra anvendelsen af polymerer med PFAS-sidekæder. Anvendelsen af tøj og sko står for en udledning på 2,3 tons PFAS om året, mens affaldsbehandling af tøj og sko medfører en udledning på ca. 380 tons PFAS om året, hvoraf ca. halvdelen eksporteres, hvorved udledningen finder sted uden for Danmark.

Regeringen offentliggjorde i maj 2024 en PFAS-handlingsplan, som alle partier i det danske Folketing stod bag. Bekendtgørelsesudkastet, der nu notificeres, er et initiativ under denne handlingsplan.

Bekendtgørelsen er udstedt med medfør § 30, stk. 1, § 38 f, § 45, stk. 1, og § 59, stk. 4, i lov om kemikalier, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 4. januar 2023.

10. Henvisninger i grundteksten: 2023/0390/DK

Grundtekster er fremsendt inden for rammerne af en tidligere notifikation:
2023/0390/DK

11. Nej

12.

13. Nej

14. Nej

15. Ja

16.
TBT-aspekt: Nej

SPS-aspekt: Nej

****
Europa-Kommissionen
Kontaktadresse Direktiv (EU) 2015/1535
email: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu